

Technische/informatieve vragen over lopende agendapunten

139

Datum	5 december 2018
Steller vragen	CDA-fractie, M. van Oostrum
Over agendapunt	Cie B&B 6 december 2018, agendapunt 5 – Nota Schuldenbeheersing

Het college wordt verzocht de volgende vraag/vragen* schriftelijk/mondeling te beantwoorden:

De rekenkamer van Voorschoten noemt in haar rapport 'Veel ambities, weinig aandacht voor financiën' van september 2017 een aantal oorzaken voor de "gebrekkige" financiële positie van de gemeente Voorschoten. Volgens de Rekenkamer zijn de volgende ontwikkelingen onder meer relevant:

A: lenen en activeren in plaats van sparen: kort samengevat komt dit aspect neer op het doorschuiven van lasten naar de toekomst in plaats van te sparen.

B; de nuon- gelden: kort samengevat komt deze ontwikkeling neer het op inzetten van de vrijvallende ruimte in de begroting voor nieuwe investeringen.

C: professionaliteit van besturing: kort samengevat komt deze ontwikkeling onder meer neer op het zoeken van boekhoudkundige oplossingen voor wensen uit de samenleving en 'budget volgt uit politieke wens' en '[niet] gezaghebbend nee zeggen' en '[niet] waken over gemaakte afspraken'.

Voorts: in de scan van provincie 2017 (blz. 40) wordt onder meer als oorzaak voor de financiële positie van Voorschoten letterlijk genoemd het afwijken van het eigen beleidskader volgens welke eenmalige opbrengsten uit verkoop van accommodaties (niet) worden ingezet voor schuldreductie. In dit verband adviseert de provincie de gemeente Voorschoten het eigen fin. beleidskader in het vervolg te respecteren (blz. 41 provinciale scan). En: de provincie geeft op blz. 5 van haar scan uit 2017 als oorzaak van de matige fin. positie van Voorschoten onder meer aan dat 'Voorschoten te weinig financiële discipline vertoont'.

Vraag 1:

Is het huidige college bekend met het aangehaalde rapport van de Rekenkamer en de aanbevelingen uit de provinciale scan? Past het college de aanbevelingen en de lessons learned wel toe?

Antwoord:

Ja zeker, het huidige voorstel dient mede in dit kader te worden gezien.

Technische/informatieve vragen over lopende agendapunten

139

Vraag 2:

het CDA ziet parallellen tussen de ontwikkelingen die de Rekenkamer en Provincie noemen als oorzaken voor de financiële positie van de gemeente Voorschoten (zoals samengevat onder de punten A-C) en de beleidslijnen zoals die uiteen worden gezet in de nota Schuldbeheersing. Ziet het college die parallellen ook?

Antwoord:

De voorstellen van het college passen in de aanbevelingen gedaan door zowel Rekenkamer als toezichthouder.

Vraag 2a:

het dictum van 3^e beslispunt van het raadsvoorstel luidt: 'van incidentele verkoopopbrengsten nadrukkelijk af te wegen of deze worden ingezet bij de ontwikkeling van de schuldpositie'. Is dit dictum nu juist de ontwikkeling die de provincie in de begrotingsscan 2017 op blz. 41 nadrukkelijk ontraadt?

Antwoord:

Nee, het automatisme dat van het dogma dat verkoopopbrengsten ten alle tijden ingezet dienen te worden ter vermindering van de financieringsbehoefte wordt afgezwakt. De onderliggende afweging dient o.i. bij elke gelegenheid nadrukkelijk en expliciet te worden gemaakt. Er wordt geenszins afstand genomen van het beleid verkoopopbrengsten in beginsel te bestemmen voor schuldreductie.

Vraag 3.

De basis van de nota Schuldbeheersing betreft de motie 46 – gesteund door D'66, Groen Links, CDA, SP en PVDA. Aanleiding voor deze motie was de begroting 2018 ev waarin forse positieve begrotingssaldi zouden worden ingezet voor schuldreductie (respectievelijk 2 maal 600 k en 2 maal 1100 k). De vraag was destijds of zoveel schuldreductie wel noodzakelijk was tegen de achtergrond van te sluiten voorzieningen als het zwembad. Vrij vertaald: Kon de schuldreductie niet een onsje minder als daarmee het zwembad kon worden behouden?

In de beleving van het CDA wordt met de nota Schuldbeheersing niet voldaan aan zowel de letter als geest van motie 46: de nota is ons inziens vooral een instrument om nieuwe schulden aan te gaan om daarmee nieuwe voorzieningen en nieuwe wensen te realiseren i.p.v. (*gematigde*) schuldreductie om daarmee (*bestaande*) voorzieningen te behouden. De CDA-fractie ziet graag een reactie van het college tegemoet.

Technische/informatieve vragen over lopende agendapunten

139

Antwoord:

De nota constateert een bodem in de externe financiering die structureel slechts beperkt kan worden verminderd. Deze bodem wordt bereikt als het beleid in de begroting 2019 ongewijzigd wordt voortgezet. Verdere vermindering anders dan door de inzet van verkoop van gemeentelijke eigendommen (zie beantwoording van vraag 2a) wordt door het college ontraden omdat dat ons inziens of ten koste gaat van het huidige voorzieningenniveau en/of hogere baten vraagt.

De verwachting dat met een gematigde schuldreductie bestaande voorzieningen kunnen worden behouden, delen wij dan ook niet.

Afgezet tegen het zich door het college zelf opgelegde Overkoepelend financieel kader uit 2015 zelfs aangescherpte kader is een mogelijke verantwoorde structurele investeringsruimte voorgerekend. Het college stelt de raad voor dit kader in acht te nemen en bij de voorbereiding van voorstellen en afwegingen in het kader van de kadernota te betrekken.

Vraag 4.

Het CDA vraagt zich af er mogelijkheden zijn om nieuwe investeringen op een andere wijze dan genoemd in de nota Schuldbeheersing mogelijk te maken. We noemen opties en vragen daarbij een reactie van het college:

A.: onder de huidige omstandigheden brengt een investering van 10 mio, af te schrijven over 40 jaar, ons inziens een kapitaallast van circa 300 k per jaar met zich mee. Reeds eerder heeft het college bevestigd dat binnen de reserve kapitaallast – ingesteld bij de begroting 2017 – een bedrag van 318 k vrijvalt (in 2023). Binnen deze reserve zullen op (korte) termijn ook andere kapitaallasten vrijvallen als gevolg van aflopende afschrijvingstermijnen. Kan de kapitaallast van 10 mio, of een flink aandeel hiervan, wellicht binnen de reserve kapitaallasten worden gedekt zonder dat de schuld hoeft te worden verhoogd?

B. de provincie geeft in de begrotingsscan 2017 op blz. 7 aan dat de gemeente Voorschoten ten opzichte van referentiegemeenten op jaarbasis 500 k minder OZB-baten ontvangt uit niet-woningen. Kan een deel van een nieuwe kapitaallast (gerelateerd aan de investering van 10 mio) worden gedekt uit het opschroeven van de baten uit niet-woningen? Zie ook vraag 5.

C. saldo reserve kapitaallasten: het saldo van deze reserve daalt sterk (van 3.4 mio in 2018 tot 2.2 mio in 2022). Zie bl. 225 van de begroting 2019. Neemt daarmee de capaciteit om te kunnen investeren niet sterk af? Het college zou kunnen overwegen het saldo van deze reserve minder snel te doen laten dalen zodat ruimte voor nieuwe investeringen behouden blijft en deze reserve te voeden uit de exploitatie (nieuw beleid voor oud beleid).

D: een evenwichtige combinatie tussen A, B en C.

Technische/informatieve vragen over lopende agendapunten

139

Antwoord A:

De omvang van de reserve kapitaallasten is exact afgestemd op het totaal aan afschrijvingen van de activa waarvan de afschrijvingen in de exploitatie worden gedekt door beschikkingen over /onttrekkingen uit die reserve.

Een reserve is niet hetzelfde als een banksaldo; het zijn geen liquiditeiten. Om € 10 mln. te kunnen uitgeven moet Voorschoten die liquiditeiten eerst uit de markt halen en dus een schuld aangaan.

Antwoord B:

De OZB-opbrengsten niet-woningen zijn ten opzichte van de begroting 2017 inmiddels opgehoogd met € 90.000. Dekking van kapitaallasten dient te worden gevonden in of een verhoging van inkomsten of een verlaging van lasten binnen de exploitatiebegroting wanneer het begrotingsaldo daartoe niet toereikend is. Gezien de bij de begrotingsbehandeling gevoerde discussie met betrekking tot een verhoging van de OZB niet-woningen en het daartoe ingediende amendement wat niet is aangenomen ligt deze dekking niet voor de hand.

Antwoord C:

Zie antwoord A: De reserve kapitaallasten dient ter dekking van de afschrijvingen van een reeds door de raad beschikbaar gestelde kredieten/investeringen. Daar zit geen niet reeds bestemde ruimte in.

Antwoord D:

Zie de voorafgaande beantwoordingen.

Vraag 5.

Op blz. 14. van de nota Schuldbeheersing geeft het college aan dat verlaging van de schuld mogelijk is door meer lokale inkomsten te genereren. Dit noemt u onwenselijk omdat hier geen verhoging van het voorzieningenniveau tegenover zou staan. Uw college wenst daarentegen wel een nieuwe filmzaal, verduurzaamde gemeentelijke accommodaties, een meer hoogwaardige Leidseweg Noord, een klimaatbestendig rioolstelsel, etc, maar laat lastenverhoging daarbij verder buiten beschouwing (zodat de schuld van Voorschoten niet daalt maar juist verder toeneemt). Is dit niet in tegenstelling met uitgangspunten zoals genoemd in de nota Schuldreductie?

Antwoord 5:

Nee, ongeacht welke concrete investeringsbeslissingen de gemeenteraad ook zal nemen binnen de

Technische/informatieve vragen over lopende agendapunten

139

berekende investeringsruimte en de fasering daarvan wordt er van uitgegaan dat de lasten daarvan opgevangen kunnen worden in het meerjarenperspectief van de ongewijzigde begroting 2019 zonder dat de baten (afgezien van de gesloten huishoudingen) verhoogd hoeven te worden.

Vraag 6.

De griffie merkt naar aanleiding van het raadsvoorstel Schuldbeheersing op dat de beslispunten 3 en 4 als beslispunten op zichzelf geen toegevoegde waarde bieden. Voorts: Reeds in het 'overkoepelend financieel beleidskader 2015' is het schuldenplafond al vastgesteld op 55 mio (cf. beslispunt 1 van het voorliggende voorstel). Daarnaast past Voorschoten sedert enkele jaren ook al investeringsplafond van 100 k per jaar toe (cf. beslispunt 2 van het voorstel). Het CDA vraagt zich daarom af wat de kaders in deze nota nu toevoegen aan het bestaande (en al toegepaste) kader. Graag ziet het college een reactie van het college tegemoet

Antwoord.

Het Overkoepelend financieel beleidskader uit 2015 is destijds op verzoek van de gemeenteraad opgesteld en als zodanig *betrokken* bij de behandeling van de programmabegroting voor 2017. Als beleidskader is het nooit expliciet bij besluit door de gemeenteraad vastgesteld en is het daarmee een kader dat het college van burgemeester en wethouders zichzelf heeft opgelegd. In motie 46 wordt het college verzocht een beleidskader te ontwikkelen en dit ter besluitvorming aan de raad voor te leggen.... Bij deze.

* Aangeven wat van toepassing is.

Toelichting (indien nodig):